

інноваційної активності бізнесу. Як і у Грузії, заходи підтримки МСБ спрямовані на підтримку сімейних компаній та цифровій грамотності [3].

Україна почала впровадження даного підходу однією з перших серед країн Східного Партнерства. Обрано три пілотних області для імплементації стратегії: Запорізьку, Одеську та Харківську. Для представників решти областей були проведені тренінги для визначення галузей, які можуть стати основою для smart-спеціалізації із застосуванням Методики, розробленої Об'єднаним Дослідницьким Центром (Joint Research Centre) Єврокомісії.

Як зазначалось вище, Вірменія та Азербайджан ще не запровадили smart-спеціалізації для забезпечення регіонального розвитку. Проте значна увага приділяється заходам підтримки МСБ, включаючи і державне фінансування програм та тренінгів.

Література

1. Smart Specialisation Platform. URL: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/what-is-smart-specialisation->
2. EU SCIENCE HUB. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/smart-specialisation>
3. SME Policy Index: Eastern Partner Countries 2020 – Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/8b45614b-en.pdf?expires=1584787578&id=id&accname=guest&checksum=D9F53FFC25CD07CCCBC04A9D21B06D7B>

УДК: 330.341

Євгенія Поліщук,

*д.е.н., професор, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу»,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
Yivga_83@ukr.net*

Юрій Василен

*д.е.н., професор, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу»,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
vaselyshen@gmail.com*

SMART-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ У КРАЇНАХ БАЛКАНСЬКОГО ПІВОСТРОВУ:

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

SMART-SPECIALIZATION IN THE BALKAN PENINSULAR COUNTRIES:

IMPLEMENTATION PROBLEMS AND PROSPECTS

SMART-СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В СТРАНАХ БАЛКАНСКОГО ПОЛУОСТРОВА:

ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Анотація. Досліджено особливості smart-спеціалізації у країнах Балканського півострову. Виявлено проблеми та окреслено перспективи її впровадження.

Abstract. The features of smart specialization in the countries of the Balkan Peninsula are investigated. The problems are identified and the prospects for its implementation are outlined.

Аннотация. Исследованы особенности smart-специализации в странах Балканского полуострова. Выявлены проблемы и намечены перспективы ее внедрения.

За ініціативою Joint Research Center (Спільний дослідницький центр, далі JRC) у 2013 році було вирішено впроваджувати smart-спеціалізацію у Дунайському макрорегіоні. JRC вирішує різні проблеми, з якими стикається Дунайський макрорегіон, а також посилює впровадження smart-спеціалізації за допомогою тематичних кластерів і горизонтальних заходів. "Smart-спеціалізація для Дунаю" – концепція, що підтримує взаємне вивчення та співпрацю над smart-спеціалізацією в Дунайському макрорегіоні [1, с.5]. Ця горизонтальна провідна ініціатива в рамках наукової підтримки JRC для Дунаю, яка має на меті сприяти

інтеграції та координації smart-спеціалізації на макро- регіональному рівні у Дунаї була призупинена у 2018 році.

Тим не менш, команда smart-спеціалізації "Smart-макрореєстр ЄС" у тісній співпраці з ключовими науковими партнерами Дунайського регіону продовжувала підтримувати співробітництво в галузі науково-дослідної роботи за допомогою спільних зусиль для навчання. У зв'язку з цим, кілька інших заходів щодо smart-спеціалізації в Дунайському макрореєстрі протягом 2018 року були наступними.

З кінця грудня 2017 року до березня 2018 року проводилися дискусії за методом мозкового штурму з організацією DLR (Німеччина), яка була активним партнером у попередніх заходах, пов'язаних з smart-спеціалізацією (Дунай INCO.Net) щодо приведення у відповідність фінансування та заходів на підтримку smart-спеціалізації в Дунайському макрореєстрі.

Ці дискусії, нарешті, були відновлені у доповіді "Співпраця в Дунайському макрореєстрі та вирівнювання коштів на smart- спеціалізацію", замовленою організацією DLR (Німеччина) та підготовленою за допомогою вкладів команди smart-спеціалізації "Smart EU Macro-Reg". У звіті продемонстровано стан smart-спеціалізації в Дунайському регіоні, зокрема на Західних Балканах, і зосереджено увагу на огляді прикладів макрорегіональних координаційних ініціатив на підтримку smart-спеціалізації з деякими підходами до спільного фінансування через Дунайський макрореєстр та стислим аналізом їх обґрунтування, актуальності для макрорегіональної співпраці та S3. Серед особливостей впровадження smart-спеціалізації в Дунайському регіоні є різноманітність інструментів та водночас їх обмеження для вирішення конкретних проблеми.

Хоча протягом 2018 року підтримка smart-спеціалізації для Дунайського макрореєстру частково була припинена через тему щорічного Форуму 2018 року, що не має зв'язку з процесами smart- спеціалізації в регіоні, однак, тенденція змінилася з головуванням Румунії у в 2019 році. Оскільки співпраця smart-спеціалізація отримала широке визнання як інструмент розширення можливостей для макрорегіонального співробітництва в галузі НДДКР, поліпшення управління та діалогу між різними тематичними пріоритетними напрямками, а також впорядкування фінансування Європейськими структурними та інвестиційними фондами для вирішення спільних викликів шляхом наукових досліджень та впровадження інновацій в регіоні[2, с.387]. Головування Румунії у макрорегіональному співробітництві Дунайського регіону було представлено у грудні 2018 р., тоді ж і було запроваджено "Документ для обговорення перегляду Плану дій в Дунайському регіоні на 2020 рік", в якому запропоновано додати горизонтальну пріоритетну область, що буде систематично визначати стратегії цифрової та smart-спеціалізації в регіоні. Загалом, узгодження стратегічних пріоритетів smart-спеціалізації у дунайському макрореєстрі було великою проблемою і надалі залишався головною метою для реалізації ініціативи "Smart-макрореєстр ЄС" у 2019 році.

Що стосується Західних Балкан як частини Дунайського макрореєстру та його наближення до smart-спеціалізації, регіон залишається важливим у порядку денному з акцентом на сприяння прогресу до членства в ЄС, включенню регіональної співпраці та посиленню соціально-економічного розвитку. JRC надавав підтримку та експертизу урядом-кандидатам в ЄС Сербії та Чорногорії щодо процесу smart-спеціалізації з 2017 року.

У 2018 році підтримка JRC була розширена до інших чотирьох економік Західних Балкан шляхом розробки систематичної методологічної бази. Хоча Албанія, Колишня Югославська Республіка Македонія та Косово * не є частинами Дунайського макрореєстру, а Боснія і Герцеговина є, але, незважаючи на зусилля JRC щодо залучення влади як мінімум до ранньої фази нарощування потенціалу, усвідомлення smart-спеціалізації та визнання його потенціалу залишаються на початковому етапі. У зв'язку з цим JRC у травні 2018 року організував під егідою головування Болгарії у Раді Європейського Союзу "Конференцію високого рівня з питань інновацій, передачі технологій та цифрової трансформації в Південно-Східній Європі, включаючи Західні Балкани. Крім того, JRC запропонував наступний варіант розбудови потенціалу smart-спеціалізації: тренінги на підтримку команд smart-спеціалізації

країн Західних Балкан (початкова підготовка в Любляні в квітні та наступні в Брюсселі в листопаді 2018 року), в яких брали участь представники країн Західних Балкан та сусідніх країн, серед яких також Молдова та Україна. Затвердження стратегій інтелектуальної спеціалізації Чорногорії та Сербії було заплановано на 2019 рік, тоді як для інших країн Західних Балкан знадобиться більше часу і передбачено завершити етап проекту smart-спеціалізації Західних Балкан до кінця 2022 року.

Література

1. Gnamus & L. Stanionyte, Annual Report on the "Smart EU macro-regions" 2018, JRC, Seville, 2018
2. Yevheniia Polishchuk, Alla Ivashchenko, Igor Britchenko, Pavel Machashchik and Serhiy Shkarlet (2019). European smart specialization for Ukrainian regional development: path from creation to implementation. Problems and Perspectives in Management, 17(2), 376-391. doi:10.21511/ppm.17(2).2019.29

УДК: 346.543

Г.Є. Ямненко

*к.е.н., доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
galina-yamnenko@ukr.net*

А.О. Поночовна

*студентка, 5 курс, ФЕтаУ,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
naparonc.np@gmail.com*

ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСАХ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

DETERMINATION OF THE REQUIRED AMOUNT OF INVESTMENT FOR AN INVESTMENT PROJECT REALISATION

ОБОСНОВАНИЕ ПОТРЕБНОСТИ В ИНВЕСТИЦИОННЫХ РЕСУРСАХ ДЛЯ РЕАЛИЗАЦИИ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЕКТА

Анотація. Досліджено послідовність та особливості процесу розробки інвестиційного проекту та обґрунтування необхідного обсягу інвестицій та джерел їх фінансування.

Abstract. The stages and features of the process of development of an investment project and the justification of the required amount of investment and sources of their financing are investigated.

Аннотация. Исследована последовательность и особенности процесса разработки инвестиционного проекта и обоснование необходимого объема инвестиций и источников их финансирования.

Управління інвестиціями має важливе значення для протікання всіх економічних процесів підприємства. Це пояснюється тим, що якісні і кількісні характеристики інвестиційних рішень впливають на виробничий потенціал підприємства, а також на ефективність його функціонування в цілому. Теоретико-методичні підходи до управління інвестиціями, формування інвестиційної політики та її реалізації досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Бланк І.О., Макконнелл К.Р., Брю С.Л., Кейнс Дж.М., Ковалев В.В., Долан Е., Кукоба В.П., Федоренко В. Г. та інші.

Завданням є дослідження процесу та особливостей визначення потреби підприємства в інвестиційних коштах для реалізації інвестиційного проекту.